

BINNEN DE LIJNTJES SPUITEN MET KANTDOPPEN

De voorbije maanden had ik het in deze AKSENT-bijdrage regelmatig over het belang van de gebruikte spuittechniek om een efficiënte gewasbescherming te realiseren en/of hierbij het risico op milieubelasting tot een minimum te reduceren. Ook in deze bijdrage licht ik een specifiek aspect van de spuittechniek toe namelijk het nut van het correct gebruik van kantdoppen.

.....
Pascal Braekman (pascal.braekman@lv.vlaanderen.be)

Beleidsadviseur Sierteelt en Bemesting, Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling – Dept. Landbouw & Visserij.

Iedere teler zou ondertussen moeten overtuigd zijn om spleetdoppen te gebruiken op de spuitboom. Een gerichte keuze is belangrijk. Door bijvoorbeeld het gebruik van spleetdoppen met een tophoek van 110° op een spuitdopafstand van 50 cm en een spuihoogte van 50 cm, en gepaste montage op de spuitboom onder een hoek van 7,5° bekomt men ter hoogte van het gewas 100 % overlapping. Dat wil zeggen dat op iedere plaats onder de spuitboom spuitnevel afgezet wordt afkomstig van 3 spuitdoppen. Dit zorgt voor een homogene verdeling van de spuitvloeistof wat een eerste voorwaarde is om tot een efficiënte werking van het toegepaste gewasbeschermingsmiddel te komen. Met werveldoppen bijvoorbeeld is dit niet haalbaar: de holle of volle kegels die de werveldoppen produceren 'haken' in elkaar en zorgen voor een gevend afzetpatroon van spuitvloeistof onder de

▲ *Figuur 1. Montage en gebruik van kantdoppen op een spuitboom*

spuitboom. Gevolg: de ene plant onder de spuitboom krijgt tot dubbel zoveel spuitvloeistof als een andere plant.

Aan de randen van een veld of containerveld blijft het toch nog altijd wat behelpen, ook bij het gebruik van spleetdoppen. Aangezien de laatste meter slechts spuitvloeistof ontvangt van hoogstens 2 doppen wordt er op de laatste rijen nooit evenveel spuitvloeistof toegediend dan binnen het (container) veld. De perceelranden zijn dan ook vaak de plaatsen waar ziekten en plagen

zich uiteindelijk toch kunnen vestigen en ontwikkelen aangezien ze daar aan minder gewasbeschermingsmiddel blootgesteld worden. Een halve meter over de perceelrand spuiten om op de laatste rijen dezelfde hoeveelheden spuitvloeistof toe te dienen als in de rest van het perceel is een niet te verantwoorden praktijk: er wordt schade aangericht in naburige gewassen, op particulier terrein of komt er gewasbeschermingsproduct terecht in kwetsbare zones zoals bijvoorbeeld oppervlaktewater, groen- en natuurzones, enzovoort.

Kantdoppen

De goede agrarische praktijk bestaat er in om gebruik te maken van kantdoppen. Deze doppen werken eveneens volgens het principe van de spleetdoppen en produceren dus een ellipsvormig spuitbeeld. Echter, door de specifieke constructie van het spuitmondje wordt een asymmetrisch spuitbeeld gecreëerd, waarbij het spuitbeeld aan de ene kant minder ver reikt dan aan de andere kant (figuur 1). Binnen het nauwere spuitbeeld wordt echter wel eenzelfde hoeveelheid spuitvloeistof per tijdseenheid afgezet, m.a.w. de depositie van spuitvloeistof aan de perceelrand ligt (bijna) even hoog als binnen in het veld.

Gebruik van dergelijke kantdoppen laat dus toe om ook de perceelranden correct te behandelen met respect voor de naburige terreinen. Dure gewasbeschermingsmiddelen worden maximaal ingezet op het gewas en het risico op milieubelasting wordt verder gereduceerd. Ook bij containerveldteelten is het zeker de moeite om het nut en voordeel van kantdoppen in overweging te nemen. Alle spuitniveau, en dus product, die op de gang- en rijpaden terecht komt is op zich een verloren kost en kan via het recirculatiecircuit een risico vormen voor andere teelten op het bedrijf waarop het recirculatie water

In combinatie met driftreducerende doppen kan op een standaard spuittoestel ook een kantdop gebruikt worden. Onderstaande kantdoppen zijn erkend als driftreducerend

Merk	Type	Dopmaat	Driftreductie (%)
Agrotop	TD OC	ISO 02-04	50
	Airmix OC	ISO 02-05	50
Albuz	OCI	ISO 02-04	50
	AVI OCI	ISO 02-04	75
Hardi	B-Jet	ISO 02-06	50
Lechler	IS	ISO 02-04	50
	IDKS	ISO 04-05	50
Teejet	AI UB	ISO 025-04	50
Alle niet-vermelde kantdoppen			0

Opmerking: het is niet noodzakelijk dat de kantdop dezelfde classificering heeft als de andere spuitdoppen op het spuittoestel, maar een kantdop moet minimum 50% driftreductie hebben om het driftreducerende vermogen van het spuittoestel te verzekeren. Het percentage driftreductie van het spuittoestel wordt dan gelijkgesteld aan dat van de spuitdoppen op de spuitboom. Bv. driftreducerende doppen van 90% en een kantdop van 50%: de driftreductie van het spuittoestel is 90%.

▲ De tabel geeft een overzicht van de kantdoppen die momenteel binnen IPM-Vlaanderen erkend zijn.

gebruikt wordt, denken we bijvoorbeeld aan resten van remmiddelen.

Het gebruik van kantdoppen vormt het sluitstuk in de maatregelen die we als telers dienen te nemen om de aanwezigheid van residuen van gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewa-

ter maximaal te reduceren:

1. respecteren van bufferzones t.o.v. water volgens etiket van product – steeds minimaal 1 meter bufferzone
2. gebruik van minimaal 50% driftreducerende spuitdoppen
3. correct gebruik van kantdoppen. ■